

1. גב' [REDACTED], ת.ז. [REDACTED]
2. עמותת גישה - מרכז לשמירה על הזכות לנוע (ע"ר)

ע"י ב"כ עוה"ד מוריה פרידמן-שריר; סיגי בן ארי; אסנת כהן-ליפשיץ; מונא חדאד
מעמותת "גישה" – מרכז לשמירה על הזכות לנוע"
רחוב הרכבת 42 תל אביב
טלפון: 03-6244120, פקס: 03-6244130
דוא"ל: info@gisha.org

העותרות

- נגד -

1. מתאם פעולות הממשלה בשטחים
2. מנהלת תיאום וקישור לרצועת עזה
3. המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (מינהלי)
רחוב מח"ל 7, מעלות דפנה, ירושלים.
ת.ד. 49333, מיקוד: 9149301.
טלפון: 02-5419555; פקס: 02-6468053
דוא"ל: DA-JER-civil@justice.gov.il

המשיבים

עתירה מנהלית דחופה

מוגשת בזאת עתירה מינהלית דחופה במסגרתה מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבים להשיב לבקשת העותרת 1 לשוב לביתה ברצועת עזה דרך מעבר אלנבי ומעבר ארז, ולאשרה.
בשל הדחיפות, לעתירה נלווית בקשה לקיום דיון דחוף.
בנוסף, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות העותרות, לרבות שכ"ט עו"ד, בצירוף מע"מ כדין.

ואלה נימוקי העתירה

סמכות עניינית

ביום 20.1.2019 ניתן פס"ד משלים בבג"ץ 8856/18 פלונית ואח' נ' שר הביטחון ואח' הקובע כי בהתאם בהתאם לחוק בתי משפט לעניינים מנהליים (תיקון מס' 117) התשע"ח-2018 (ס' 5א לחוק ופרט 3א לתוספת הרביעית) "לבית המשפט לעניינים מנהליים בירושלים מסורה הסמכות לדון בעתירות שעניינן מעבר מרצועת עזה לאזור דרך ישראל" ולהיפך. בהתאם לכך, מוגשת העתירה דן לבית משפט נכבד זה.

הצדדים:

1. **העותרת 1** תושבת פלסטינית ואזרחית ירדנית, אשר מענה רשום עזה, ילידת סעודיה, בת 37, נשואה ואמא לארבעה ילדים קטינים (להלן: **העותרת**).
2. **העותרת 2**, עמותת "גישה", הינה עמותה ישראלית שמטרתה להגן על זכויות אדם בישראל ובשטחים הנתונים לשליטתה, ביניהן הזכות לחופש התנועה.
3. **המשיב 1** (להלן: **מתאם פעולות הממשלה בשטחים או המתפ"ש**) הוא גוף הכפוף למשרד הביטחון והינו האחראי על יישום מדיניות ממשלת ישראל בשטחים הכבושים.
4. **המשיב 2** (להלן: **מת"ק עזה**) כפוף למשיב 1 וממונה על יישום המדיניות האזרחית של ממשלת ישראל ברצועת עזה. המשיב 2 אמון על בחינה, אישור והנפקה בפועל של היתרי כניסה לישראל לתושבי עזה.
5. **המשיב 3** (להלן: **המפקד הצבאי**) הינו המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית מטעם מדינת ישראל, המחזיקה בגדה המערבית תחת כיבוש צבאי מזה חמישים שנים.

העובדות

6. העותרת היא אם לארבעה ילדים, הבכורה בת 14 והצעירה ביותר בת שנתיים. בראשית חודש מרץ השנה, יצאה העותרת, באישור המשיבים, דרך מעבר ארז וגשר אלנבי, לביקור אמה החולה בירדן. העותרת ליוותה את האם לניתוח השתלת כבד בתורכיה, אך למרבה הצער האם נפטרה ביום 16.4.2020.

העתק ת"ז העותרת 1, מצ"ב ומסומן נספח ע/1

7. בן זוגה של העותרת היגר לבלגיה בשלהי 2019, מתוך תקווה להביא בעקבותיו את בני המשפחה, לאחר שיתמקם במקום. משפחתה של העותרת: הוריה, אחיותיה ואחיה, מתגוררים בירדן.
8. בעת שהייתה של העותרת ליד מיטת חוליה של האם בתורכיה, התפשטה בעולם מגיפת הקורונה ובהתאם בוטלו טיסות רבות ברחבי העולם. העותרת, הצליחה לשוב לירדן רק בתחילת חודש מאי ונכנסה לבידוד מיידי של שבועיים ימים. בתקופה זו הודיעה הרשות הפלסטינית על הפסקת התיאום עם ישראל, כמפורט להלן.

9. מאז חודש מאי, מבקשת העותרת לשוב לביתה ולילדיה הקטנים, אשר נותרו בעת היעדרה עם סבתם, אם אביהם. הסבתא, קשישה בת 86, שראייתה חלשה והיא עברה מספר ניתוחי עיניים, זקוקה אף היא לתמיכה והשגחה, ונעזרת בנכדתה, בתה הבכורה של העותרת, בת ה-14, לשם תפקודה ולשם שמירה על שאר ילדי העותרת, הם נכדיה.

10. ביום 8.8.2020 שבו בתי הספר ברצועת עזה ללימודים. בת העותרת נאלצת להישאר בבית על מנת לשמור על אחותה התינוקת בת השנתיים ועל סבתה, ולא שבה ללימודים.

11. בשל הפסקת התיאום בין הרשות הפלסטינית לישראל, פנתה העותרת ישירות לשגרירות הפלסטינית בעמאן-ירדן. שם נמסר לה כי, הכניסה דרך מעבר אלנבי אפשרית רק עבור תושבי הגדה ומאחר והיא תושבת רצועת עזה, לא יכולה לשוב לביתה ולילדיה הקטנים אלא אם תתואם כניסתה לעזה מול הרשויות הישראליות.

12. ביום 11.8.2020 פנתה העותרת באמצעות העותרת 2 אל המשיבים ופרטה את נסיבות יציאתה לירדן וכן את עניינם של ילדיה ברצועת עזה. תשובת המשיבים התבקשה עד ליום 24.8.2020

העתק פניית העותרות בעניין העותרת 1 מיום 11.8.2020 מצ"ב ומסומן נספח ע/2

13. בחלוף שבועיים מפניית העותרות וחרף ניסיונות טלפוניים חוזרים ונשנים של העותרת 2 לזרז את המשיב 2 להשיב לפניה, טרם התקבל מענה לפניה. **בינתיים ממשיכה בתה בת ה-14 של העותרת להיעדר מהלימודים על מנת לטפל באחיה הקטנים.** לא מן הנמנע שאם תימשך היעדרות זו מהלימודים, הפער הגדול לא יוכל להתמלא גם כאשר תשוב ללמוד, והילדה תאלץ להישאר כיתה בשל כך.

14. העותרת 1 גם נמצאת בקשר עם משרד החוץ הפלסטיני בירדן, אך שבה ומקבלת את אותה התשובה, כמפורט בס' 11 לעיל. לאור תשובה זו, ונוכח ניסיון העותרת 2, סבורות העותרות כי גם אם וכאשר תתקבל תשובת המשיבים, היא תהיה זהה לתשובה בעניין אחר, עם נסיבות דומות, אשר מתברר בפני בית המשפט בימים אלו, עת"מ 43915-08-20 **עבד-אלרחמאן ואח' נ' מתפ"ש ואח'** (להלן: **עניין עבד-אלרחמאן**).

15. בעניין עבד-אלרחמאן, פנו העותרות, אם ובתה, בבקשה לשוב לרצועת עזה מירדן לאחר קבלת טיפול רפואי בירדן למחלת הבת. בתשובה לפניה בעניין מיום 17.8.2020, השיבו המשיבים (הם המשיבים דכאן) בין היתר כי:

"כפי שנמסר לכם בעבר בשלב זה לא מתאפשר מעברם של תושבי רצועת עזה מירדן לרצועה וזאת בשל הפסקת התיאום מצד הרשות הפלסטינית. כפי שהובהר בעבר, בשלב זה לא פונה אלינו הרשות, משיקוליה, כדי לתאם את מעברם של תושבי רצועת עזה לרצועה; היא אינה מפעילה את השאטל עליו אמונה ואשר הוא התנאי למעברם של התושבים וכן אינה מתאמת את כניסתם לתוך רצועת עזה ועל כן לא ניתן לוודא כי תתאפשר כניסתם לרצועת עזה של התושבים שמבקשים לחזור מחו"ל.

לאור האמור, בשלב זה לא ניתן לאשר את מעברן של התושבות שבנדון לרצועת עזה דרך מדינת ישראל. בד בבד יוזכר כי בימים אלה נבחנת על ידי הגורמים המוסמכים פנייתכם בנושא הסדרת כניסת פלסטינים תושבי עזה לביתם ברצועה דרך גשר אלנבי ומעבר ארז מיום 03/08/2020. ברי כי אם בתום הבחינה יוחלט על שינוי במדיניות, הוא ישפיע גם על עניינין של התושבות שבנדון"

העתק המענה מיום 17.8.2020 בעניין עבד-אלרחמאן מצ"ב ומסומן נספח ע/3

16. כאמור בתשובה, העותרת 2 פנתה למשיבים לפי כחודש וחצי, בתאריך 8.7.2020, בעניין חזרה מחו"ל לרצועת עזה, כפי שיפורט להלן. התשובה שהתקבלה אילצה את העותרת 2 לפנות שוב למשיבים ביום 3.8.2020. לפנייה זו לא התקבל מענה ולעותרות אין ידיעה על מועד סיום הבחינה. זאת ועוד, המשיבים אינם מתחייבים לשינוי המדיניות, הגם שהוא הכרחי.

17. בנסיבות אלו לא יכולה העותרת, המנותקת מילדיה הקטינים אשר נותרו ללא הורה מטפל, לשבת בגלות ולהמתין עד למועד לא ידוע, לתשובת המשיבים ולא נותרה לה ברירה, אלא הגשת עתירה דחופה זו.

להשלמת התמונה העובדתית: הפסקת התיאום בין הרשות הפלסטינית למשיבים

18. במהלך חודש מאי, בשל כוונת מדינת ישראל לספח שטחים בגדה המערבית, הודיעה הרשות הפלסטינית על הפסקת התיאום בינה לבין מדינת ישראל. בין היתר, כולל צעד זה את הפסקת התיאום בין הוועדה האזרחית הפלסטינית ברצועת עזה - הגוף מטעם הרשות הפלסטינית האחראי על תיאום בקשות היתרי התנועה של תושבי עזה - עם המשיבה 2.

19. הפסקת התיאום חלה הן ברצועת עזה והן בגדה המערבית ולא ידוע עד מתי תמשיך הרשות הפלסטינית ביישום מדיניות זו.

20. לאור האמור, החל מחודש יוני, פירסם המשיב 2 הודעות בדף הפייסבוק שלו בערבית, על פיהן ניתן להגיש בקשות להיתרים ישירות במת"קים הישראלים בגדה המערבית. כך לדוגמא, פרסם המשיב 2 שבסבוע שהחל ביום 5.7.2020 הונפקו עשרות אלפי היתרי הכניסה לישראל לתושבי הגדה, וזאת ללא תיאום ולצרכים שונים.

העתק פרסום המשיב 2 מיום 12.7.2020 מצ"ב ומסומן נספח ע/4

21. בניגוד למאמצים שהשקיעו המשיבים על מנת להמשיך להנפיק היתרים לתושבי הגדה המערבית ללא תיאום פלסטיני, התנו המשיבים את הטיפול בבקשות של תושבי הרצועה בתיווך של הוועדה האזרחית הפלסטינית. באופן רשמי, הודיעו המשיבים כי יטפלו אך ורק בבקשות לקבלת היתר רפואי לצורך טיפול מציל חיים, אך בנוסף הם הנפיקו גם במקרים אחרים, כגון היתרים לתושבים פלסטינים מרצועת עזה אשר ביקשו לעזוב את הרצועה לשוב לביתם בגדה או במדינה אחרת.

פניות העותרת 2 וארגונים נוספים

22. ביום 18.6.2020 כחודש לאחר הפסקת התיאום, פנו חמישה ארגוני זכויות אדם אל שר הביטחון, היועץ המשפטי לממשלה והמשיב 1, בדרישה להבטחת תנועת אנשים במעבר ארז, ללא תלות בגורמי התיאום הפלסטינים. במסגרת הפניה נכתב כי בהעדר הנחיות ברורות, ברוב המוחלט של המקרים, למעט במקרים הרפואיים הקשים ביותר, הפונים לא מקבלים את ההיתר הדרוש להם. עוד נכתב כי בגדה המערבית, גם שם הופסק התיאום, מוזמנים התושבים על ידי המשיבים, לפנות בבקשות ישירות אל הצד הישראלי. בפניה נכתב כי חובת מדינת ישראל כלפי תושבי רצועת עזה נובעת מכוח דיני הכיבוש שבמשפט ההומניטרי הבינלאומי, מכוח משפט זכויות האדם הבינלאומי ומכוח המשפט הישראלי. חובה זו נובעת גם משליטתה של מדינת ישראל במעברי הגבול בינה לבין הרצועה, ומכאן חובתה לאפשר המשך תנועת אנשים במקרים הומניטריים.

23. ביום 7.7.2020 התקבלה תשובת המשיב 2 לפניה. במסגרת התשובה נכתב כי הוחלט לאפשר לתושבים פלסטינים מרצועת עזה הגשת בקשות לצורך טיפול רפואי ישירות למת"ק עזה. לגבי בקשות שאינן רפואיות נכתב כי המשיבים עובדים בימים אלו כבשגרה, וערוכים לטפל בכל פניה שתגיע מהוועדה האזרחית, הגם שפניות כאלו לא מגיעות בשבועות האחרונים (ס' 5 לתשובה).

24. במענה לתשובה זו, ביום 14.7.2020 חזרו הארגונים ופנו בדרישה לאפשר מעבר פלסטינים מרצועת עזה ואליה דרך מחסום ארז, לא רק במקרים רפואיים דחופים וללא תלות בגורמי התיאום הפלסטיניים. בפניה נכתב כי משטר ההיתרים שמשתה ישראל על הרצועה מצומצם ממילא גם כאשר קיים תיאום פלסטיני את אפשרות התנועה של תושבי רצועת עזה למינימום. על רקע זה, ההחלטה למנוע את האפשרות למימוש חופש התנועה בהזדמנויות החריגות המעטות שעומדות בפני התושבים, בשל העדר תיאום, אינה סבירה ופוגעת פגיעה בלתי מידתית בתושבים. הארגונים גם הפנו לפרסומי המשיב 1, בהם הוא מתגאה בעשרות אלפי היתרי הכניסה לישראל המונפקים בעת הזו לתושבי הגדה המערבית, ללא תאום. על רקע עובדות אלו, נכתב בפניה, הטענה כי הסיבה להכבדת ההגבלות על חופש התנועה של תושבי הרצועה ואי מילוי החובות כלפיהם נובעת מהעדר תיאום, מעוררת חשד כבד לקיומה של אפליה פסולה ושיקולים זרים.

העתק ההתכתבות בעניין יציאת וכניסת פלסטינים דרך מחסום ארז, מצ"ב ומסומן נספח ע/5

25. בנוגע להסדרת חזרתם הביתה של תושבי הרצועה מחו"ל, פנתה העותרת 2 ביום 8.7.2020 בדרישה לפעול לגיבוש מנגנון שיאפשר את חזרתם מחו"ל של תושבי רצועת עזה לביתם, כפי שנעשה מול תושבי הגדה המערבית. ביום 20.7.2020 נשלחה תזכורת בעניין זה.

26. ביום 30.7.2020 התקבל מענה המשיב 1. במסגרת המענה נכתב כי "...ביחס לפנייתך נציין כי לאור הפסקת התיאום מצד הרשות הפלסטינית, לא מתאפשר מעברם של תושבי רצועת עזה הנמצאים בחו"ל לרצועה, דרך ישראל. זאת כיוון שהרשות הפלסטינית לא פונה כדי לתאם את מעברם של התושבים העזתיים. כמו כן, במצב של היעדר תיאום לא ניתן לוודא כי תתאפשר כניסתם לרצועת עזה של התושבים החוזרים מחו"ל. ככל שמצב הדברים ישתנה וימצא פתרון מתאים, הוא יפורסם

בדרכים המקובלות".

27. ביום 3.8.2020 שבה העותרת 2 ופנתה אל המשיבים בדרישה להסדרת כניסתם של תושבי עזה לביתם ברצועה, דרך גשר אלנבי ומעבר ארז. בפניה זו נכתב בין היתר כי המענה אשר ניתן מהווה הפרה של הדין הבינ"ל והישראלי; שחזרת אדם לביתו ולמולדתו היא זכות יסוד הנתונה לכל בן אנוש והיא אינה נסוגה מפני בירוקרטיה; שכ 120 פלסטינים אשר כתובתם רשומה ברצועת עזה ממתנינים לחזרתם לביתם והפגיעה בהם עמוקה במיוחד בימים אלו, בהם מתמודד העולם עם מגיפה והם מנותקים משירותי הבריאות במולדתם ושהפסיקה הישראלית מכירה בזכות לשוב לארץ המגורים כ"זכות טבעית".

28. בעניין זה הובאו הדברים מפסק הדין בעת"מ 54435-07-20 **כרנז ואח' נ' מתפ"ש ואח' ואח'** שניתן יום קודם לכן, ביום 2.8.2020, אשר דן בעניינם הפרטני של שלושה תושבי רצועת עזה אשר נקלעו למצב דומה מאוד לענייננו כאן בו נקבע כך:

"נכון הוא שבמצב הדברים הרגיל ששרר עד כה, היה המעבר מתבצע רק לאחר תיאום עם הועדה האזרחית הפלסטינית. אולם משהחליטה הרשות הפלסטינית להשהות את עבודת הועדה האזרחית, מחוייבים המשיבים למצוא דרכים חלופיות שיאפשרו את מימוש זכותם של העותרים לחזור לבתיהם, לאחר שיצאו מהרצועה בהיתר כדין שקיבלו מהמשיבים. לא למותר להוסיף כי אילו היו העותרים מתגוררים באזור יהודה ושומרון ולא ברצועת עזה, כי אז לא הייתה מתעוררת בעיה בכניסתם לאיו"ש חרף הפסקת התיאום עם הרשות הפלסטינית, כפי שהדברים נעשים בכל יום מאז שהופסק התיאום"

באשר לחוסר הידיעה האם בפועל יתאפשר מעברם של השבים מחו"ל לרצועת עזה, נכתב כי ידוע למשיב 1 היטב כי הרשויות בעזה לא מונעות כניסת תושבים אליה וכי ספק אם קיים ולו מקרה אחד שבו תושב עזה "נתקע" בישראל, בשל מניעת חזרתו לביתו על ידי הרשויות בעזה. לפניה נוספת זו לא התקבל מענה עד למועד כתיבת שורות אלו.

העתק התכתובת בעניין שובם של תושבי רצועת עזה מחו"ל לביתם, מצ"ב ומסומן נספח ע/6

*העתק פס"ד בעת"מ 54435-07-20 **כרנז ואח' נ' מתפ"ש ואח'**, מצ"ב ומסומן נספח ע/7*

29. 16.8.2020 ניתן פס"ד נוסף בעניין יציאה וחזרה של תושב עזה לירדן לצורך טיפול רפואי, עת"מ 23352-08-20 **אבו גאמע ואח' נ' מתפ"ש ואח'**. המשיבים טענו במסגרת הדיון כי גם אם יאפשרו את מעברו של העותר לצורך קבלת טיפול רפואי בירדן, הם אינם מתחייבים כי יאפשרו את חזרתו לביתו. משנדרש לעניין זה, **קבע בית המשפט הנכבד בפסק דינו במפורש, כי על המשיבים חלה החובה לאשר ולאפשר את חזרתו של העותר מירדן, בתום הטיפול.**

העתק פסק הדין בעתירת אבו-גאמע והודעת הפרקליטות בענייניו, מצ"ב ומסומן נספח ע/8

30. להשלמת התמונה יצוין כי העותרת 2 פנתה אל המשיבים גם בעניין חזרתם לביתם של תושבי רצועת עזה אשר מצאו עצמם תקועים בגדה המערבית (ולא בחו"ל כמו במקרה שלפנינו). במענה לפניה זו, מסרו המשיבים כי הם עובדים בימים אלו כבשגרה, וערוכים לטפל בכל פניה שתגיע מהוועדה האזרחית. **עם זאת, מאחר שבימים אלו הוועדה האזרחית הפלסטינית אינה מעבירה בקשות לחזרת תושבי רצועת עזה מהגדה לביתם, "הוחלט בשל טעמים הומניטריים ולפנים משורת הדין, לבחון את האפשרות לחזרת תושבים אלו לרצועה במצב הנוכחי. בהתאם, מתגבש בימים אלו מנגנון אשר עתיד להסדיר את מעברם של תושבי רצועת עזה מהגדה המערבית לרצועה".**

העתק ההתכתבות בעניין חזרת תושבי רצועת עזה לביתם מהגדה המערבית, מצ"ב ומסומן נספח 9/ע

31. עוד יצוין כי גם בעניינם של תושבי הגדה אשר היו בעזה במסגרת ביקור וביקשו לשוב לביתם, אישרו המשיבים את חזרתם הביתה, ללא דרישה לתיאום וזאת בעקבות הגשת עתירות. כך למשל במסגרת עת"מ 57422-06-20 ח'אטר נ' מתפ"ש ואח' ובעת"מ 17561-07-20 נבריץ נ' מתפ"ש ואח'. בשני המקרים בעקבות הגשת העתירות, אישרו המשיבים את הבקשות מבלי לעמוד על הגשת הבקשה לתיאום דרך הוועדה האזרחית הפלסטינית.

32. הנה כי כן, נראה שהמשיבים מודעים לקושי האובייקטיבי עמו מתמודדים תושבים פלסטינים אשר איתרע מזלם להיות רחוקים מביתם בתקופה מורכבת זו, ולחובותיהם לאפשר לאותם תושבים לשוב לביתם. כך בנוגע לתושבי הגדה אשר מבקשים, כמו העותרת, לחזור מחו"ל לביתם וכך בנוגע לתושבי רצועת עזה, ככל שהם נמצאים בחלקה האחר של הטריטוריה הפלסטינית, היא הגדה המערבית. אך נראה שדווקא כאשר נמצאים תושבי עזה רחוקים מבתיהם, מנותקים מארצם ומתרבותם, מצוקתם ובקשותיהם לממש את זכותם הטבעית לשוב לביתם, נופלות על אזניים ערלות והשיקולים ההומניטריים נסוגים בפני טענה בירוקרטית.

הטיעון המשפטי

המסגרת הנורמטיבית

33. חזרה של אדם לביתו ולמשפחתו היא זכויות יסוד, הנתונה לכל בן אנוש מכוח המשפט הבינלאומי. אי המענה של המשיבים לבקשת העותרת, שולל ממנה, הלכה למעשה, זכות זו וגוזר עליה ריחוק מביתה ומילדיה הקטינים לפרק זמן לא ידוע.

34. לתושבי עזה, כמו לכל אדם, מוקנות זכויות יסוד אוניברסאליות אותן ישראל מחויבת לכבד, מכוח דיני זכויות האדם הבינלאומיים ודיני הכיבוש, החלים על תושבי רצועת עזה לנוכח שליטתה המלאה והמוחלטת של ישראל על המעברים בין עזה לישראל ובין עזה לחו"ל.

35. הזכות הבסיסית ביותר אשר נפגעת כתוצאה מאי המענה של המשיבים היא הזכות לחופש תנועה ולחזרה לבית ולמשפחה. הזכות לחופש תנועה מעוגנת בין היתר, בסעיף 12 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות פוליטיות ואזרחיות משנת 1966 הקובע בס' ד כי "לא תישלל באורח שרירותי מאיש

הזכות להיכנס לארצו הוא."

36. החשיבות המיוחדת של הזכות לחופש תנועה ככל שהיא נוגעת לכניסת אדם אל ארצו נלמדת גם מסעיף י"ג להכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם. בסעיף זה נקבע כי "כל אדם זכאי לעזוב כל ארץ, לרבות ארצו, ולחזור לארצו". ואלו סעיף ט' להכרזה לכל באי עולם בדבר זכויות האדם קובע כי: לא ייאסר אדם, לא ייעצר ולא יוגלה באופן שרירותי".

37. גם בפסיקה נקבע כי "אכן, זכותו של אדם לצאת מארץ מגוריו ולחזור אליה היא "זכות טבעית". היא אחת מזכויות היסוד של האדם. הגבלתה של הזכות פוגעת פגיעה חמורה בזכויותיו" (בג"ץ 4706/02 שיח' ראיד סלאח נ' שר הפנים, נו(5) 695 (2002)).

38. במקרה של העותרת, המשיבים גוזרים עליה ריחוק מתמשך מביתה ומילדיה הקטינים ועל ילדיה שהות ממושכת ללא אם וללא אב. מדובר בגזירה קשה ובלתי סבירה שהדעת אינה סובלת.

חזרה לרצועת עזה על פי נהלי המשיבים

39. תושב עזה המבקש לצאת מגבולות הרצועה, נדרש לקבל היתר מהמשיבים אשר מותנה בעמידה בקריטריונים נוקשים ביותר. הסדר זה הוא תולדה של החלטת הקבינט המדיני-בטחוני של ישראל מספטמבר 2007, שקראה להגבלה של תנועת האנשים והסחורות מהרצועה ואליה. מסמך המדיניות זמין בכתובת:

http://www.gisha.org/UserFiles/File/LegalDocuments/procedures/entering_and_exiting_gaza/03.pdf

40. מדיניות זו באה לידי ביטוי במסמך "סטטוס הרשאות לכניסת פלסטינים לישראל, ליציאתם לחו"ל ולמעברם בין איו"ש לבין רצועת עזה" (להלן: סטטוס הרשאות). זהו המסמך המעגן ומפרט את מדיניות המשיבים לגבי תנועת אנשים בין רצועת עזה, הגדה המערבית וישראל. סטטוס הרשאות המעודכן (מיום 2.8.2020) זמין בכתובת:

<http://www.gisha.org/UserFiles/File/LegalDocuments/procedures/general/50.pdf>

41. בקשת העותרת – לצאת לירדן לסעוד את אימה החולה, (ובסופו של דבר ללוות אותה בדרכה האחרונה) – היא בקשה הומניטארית וקריטריונית (ס' 2ה לפרק ב' לסטטוס הרשאות). ברי שכל אדם שיצא באישור המשיבים לביקור חולה בחו"ל, תוסדר חזרתו לביתו, באמצעות המשיבים, השולטים על המעברים.

42. כפי שכתוב בסטטוס הרשאות, בפתח פרק ב' העוסק בתנועת תושבים תושבי רצועת עזה, "בקשות לכניסת תושבי רצועת עזה לישראל מועברות למת"ק עזה מהוועדה האזרחית הפלסטינית ברצועה, הכפופה למשרד לעניינים אזרחיים של הרשות הפלסטינית אשר ברמאללה. הוועדה האזרחית הינה האחראית על ריכוז, סינון ותעדוף העברת בקשותיהם של פלסטינים מרצועת עזה לצד הישראלי...". בענייננו, בקשה בעניין העותרת הועברה באופן הזה כאשר ביקשה העותרת לצאת מרצועת עזה לביקור אמה החולה. ברור כי בכל בקשה ליציאה של תושב הרצועה מרצועת עזה קיימת במובלע גם בקשה והפעלת שיקול דעת הרשות באשר לחזרתו של התושב לביתו. כך גם בנוגע לאישור

המשיבים את בקשת העותרת לצאת מרצועת עזה לגדה לביקור אימה החולה. **באישורם את היציאה, אישרו המשיבים גם את חזרת העותרת לביתה ועליהם להסדירה אף ללא תאום מול הרשות הפלסטינית.**

העתק העמודים הרלוונטיים מסטטוס ההרשאות מצ"ב ומסומן נספח ע/10

43. לאחרונה, באמצע חודש אוגוסט, פירסמו המשיבים סטטוס הרשאות חדש (מעודכן ליום 2.8.2020) בגרסה זו של הסטטוס נוספה בעמוד 54 בו שורה בטבלת ההיתרים הדנה בהפנקת היתר חזרה לרצועת עזה. עיון בשורה זו אף מחזק את האמור לעיל ולהלן. התושבים מוגדרים כשבים לביתם, וחרף הדרישה לתיאום ונסיעה בשאטל, קיימת אפשרות לאשר את מעברם ללא שאטל, במקרים חריגים, בסמכות בעלי תפקידים אצל המשיבים. ודוק: תקופה זו של מגיפה עולמית והפסקת התיאום בין הרשות הפלסטינית לישראל, היא בוודאי תקופה חריגה והמקרה של העותרת הוא בוודאי בגדר חריג הומניטארי מובהק שיש לאשרו גם ללא שאטל.

העתק השורה הרלוונטית מסטטוס הרשאות מצ"ב ומסומן נספח ע/11

44. הנה כי כן, המשיבים לא מאפשרים את חזרת העותרת לביתה ולילדיה הקטינים לא משום שאינה עומדת בקריטריונים אלא מטעמים בירוקרטיים: אכן, בימים שבשגרה, בקשות לתאום כניסה לרצועת עזה מגשר אלנבי, מועברות למשיבים על ידי הוועדה האזרחית הפלסטינית השייכת למשרד לעניינים אזרחיים של הרשות הפלסטינית.

45. אלא, שכמפורט בחלק העובדתי, הרשות הפלסטינית הודיעה על הפסקת התיאום (ודוק, לא על סגירת המעברים ולא על איסור כניסתם של תושבים לביתם). למרות זאת, המשיבים אינם מסדירים את מעברה של העותרת ואחרים במצבה ואינם קובעים מנגנון חלופי לתיאום מול הרשות שיאפשר זו ויענה על חובותיהם מול תושבי עזה. התנהלות זו של המשיבים אינה סבירה ואינה מידתית באופן קיצוני וכן מפרה את חובתם לנהוג בהגינות ובתום לב.

על מדינת ישראל מוטלת חובה לבחון בקשות הומניטאריות ללא תלות בתיאום פלסטיני

46. לא אחת עמדו המשיבים על הדרישה כי בקשה לקבלת היתר תועבר אליהם אך ורק באמצעות הוועדה האזרחית הפלסטינית. לטענת המשיבים, דרישה זו נובעת מהסכמים בין מדינת ישראל לרשות הפלסטינית. בעבר, עמדו המשיבים על דרישה זו בעת שהוועדה האזרחית פעלה ושיתפה פעולה עם המשיבים. הנסיבות עתה שונות. הרשות הפלסטינית הודיעה כי היא אינה מעוניינת עוד לשתף פעולה עם ישראל ולבצע מולה תיאום. עם זאת, הרשות לא הודיעה כי היא אינה מעוניינת בתנועה תושבים בין רצועת עזה, הגדה המערבית וישראל ובוודאי שאינה מעוניינת להגלות את תושביה מביתם. הרשות לא הורתה על סגירת הגבולות. הרשות לא מנעה מעבר תושבים פלסטינים. הרשות לא הגבילה את חופש התנועה של תושביה. כל שעשתה הרשות הוא הפסקת פעולות התיאום.

47. למרות היעדר התיאום, אין המשיבים יכולים להתנער מחובתם הישירה כלפי תושבי רצועת עזה, חובה אשר נובעת מהשליטה הבלעדית של ישראל על המעברים. על האחריות הנובעת משליטה זו

עמד אף בבג"ץ 9132/07 אלבסיוני ואח' נ' ראש ממשלת ישראל ואח' (30.1.2008):

"בנסיבות שנוצרו, החובות העיקריות המוטלות על מדינת ישראל ביחס לתושבי רצועת עזה נובעות ממצב הלחימה השורר בינה לבין ארגון החמאס השולט ברצועת עזה; חובות אלה נובעות גם ממיזת שליטתה של מדינת ישראל במעברי הגבול שבניה לבין רצועת עזה; וכן מהמצב שנוצר בין מדינת ישראל לבין שטח רצועת עזה לאחר שנות השלטון הצבאי הישראלי באזור, אשר בעקבותיו נוצרה לעת הזו תלות כמעט מוחלטת של רצועת עזה באספקת החשמל מישראל." (ההדגשה הוספה).

48. ועוד. יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון בבג"ץ 1169/09 פורום משפטי למען ארץ ישראל נ'

ראש הממשלה פס' 21 (15.6.2009):

"על חובתו של הממשל הישראלי לדאוג לקיום הצרכים ההומניטאריים הבסיסיים של תושבי איו"ש והרצועה עמדה פסיקת בית משפט זה לא אחת. גם אם רצועת עזה נשלטת כיום על ידי תנועת החמאס, אשר הוכרזה ארגון טרור, חיים בה תושבים הזקוקים לשירותים חיוניים לקיום איכות ורמת חיים סבירה ואנושית. ישראל נדרשת להושיט עזרה כדי לאפשר סיפוק צרכים הכרחיים לאוכלוסייה המקומית, שבלעדיה לא יקבלו מענה."

49. מדינת ישראל היא השולטת הבלעדית במעברים. מדינת ישראל היא השולטת בחופש התנועה של

תושבי רצועת עזה. מדינת ישראל היא שיצרה את משטר ההיתרים ומחליטה באופן עצמאי ובלעדי על הקריטריונים להנפקתם. מדינת ישראל היא השולטת בהנפקת ההיתרים. הרשות הפלסטינית, באמצעות הוועדה האזרחית הפלסטינית ברצועת עזה, היא רק גורם משני, האמון על וויסות התנועה. משכך, הפסקת פעילות התיאום של הוועדה אינו משנה כהוא זה את חובותיה של ישראל ואינה מפחיתה מחובתה להבטיח כי תנועת האנשים במעבר תימשך. כל עוד נמשך המצב שתושבי עזה אינם יכולים לחזור לביתם, הרי שמדינת ישראל אינה ממלאת את חובותיה כלפי תושבי עזה.

מדינת ישראל מודעת היטב לחובתה לבחון בקשות הומניטאריות ללא תלות בתיאום פלסטיני וכך היא

נוהגת בגדה המערבית

50. כלל התיאום לעניין היתרי תנועה בין מדינת ישראל לרשות הפלסטינית נעשה באמצעות המשרד

לעניינים אזרחיים הממוקם כמו יתר משרדי הממשל הפלסטיני ברמאללה. בעזה, מבוצע התיאום דה פקטו באמצעות הוועדה האזרחית הפלסטינית שהיא שלוחה של המשרד הממשלתי. ודוק. בכל הזדמנות מצדיקה ישראל את יחסה הפוגעני לתושבי הרצועה בעובדה שהם נתונים לשלטון החמאס. לעניין התיאום, אין השפעה לשלטון החמאס ברצועה ולכן המשיבים אינם יכולים להיתלות בקיומו על מנת להצדיק את המדיניות המפלה את הרצועה לעומת הגדה בכל הנוגע לבקשת היתרים כפי שיובהר להלן.

51. יודגש, כי ההחלטה על הפסקת התיאום היא החלטה כללית של הרשות הפלסטינית הנכונה במידה זהה, לגדה ולרצועה. למרות זאת, לאחר הפסקת התיאום, המשיבים ממשיכים להנפיק היתרים בגדה ומאפשרים לתושבי הגדה להגיש בקשות למגוון היתרים, באופן ישיר וללא תיווך הרשות.

52. ספציפית לגבי חזרת פלסטינים מחו"ל, פורסמה באתר המתפ"ש ביום 22.6.2020, ידיעה שכותרתה: "מבצע נוסף להחזרת פלסטינים מחו"ל הביתה דרך מעבר גשר אלנבי". מקריאת הידיעה עולה כי מתפ"ש קיים ומקיים "מבצעים" להחזרת פלסטינים לביתם, תוך שהוא מודע לקשיים העומדים בתקופה זו בפני אותם פלסטינים אשר מבקשים לשוב לביתם. ואולם, מקומם של הפלסטינים תושבי רצועת עזה נפקד ממבצעים אלו. חרף העובדה שהקשיים עמם מתמודדים תושבי הרצועה הפזורים ברחבי העולם ומבקשים לשוב לביתם, אינם פחותים מהקשיים של תושבי הגדה המערבית. פוסט אשר פרסמו המשיבים ביום 5.7.2020 בעמוד הפייסבוק שלהם, מספר על כניסת 300 פלסטינים דרך גשר אלנבי, וסה"כ 4200 פלסטינים מאז יום 21.6.2020. ואילו ביום 16.7.2020 פרסמו המשיבים סרטון וידאו אשר במסגרתו נאמר שאלפי פלסטינים אשר היו תקועים בחו"ל כתוצאה מהתפשטות הקורונה, חזרו לאחרונה לביתם. וכי בימים אלו, מתאפשרת חזרתם של פלסטינים נוספים דרך נתב"ג. עוד נאמר בסרטון שבגלל וירוס קורונה המשיבים מקלים על חזרתם של פלסטינים מחו"ל ונערכים לסייע להם לחזור הן דרך נתב"ג והן דרך גשר אלנבי.

העתק הפרסומים מצ"ב ומסומן נספח ע/12

53. ככלל, האפשרות לבקש ולקבל היתרים לתושבי הגדה המערבית פורסמה על ידי המשיבים באופן פומבי באתר האינטרנט שלהם. האפליה הזו בין תושבי הרצועה לתושבי הגדה אינה נובעת משוני רלבנטי ביניהם ולכן היא פסולה ואסורה על פי חוק. בלשון זהירה נאמר כי הפער בין ההגבלות שמטילה מדינת ישראל על תושבי רצועת עזה לבין האופן בו היא מעודדת את תושבי הגדה להמשיך ולהגיש בקשות באופן "מעל ראשה" של הרשות הפלסטינית, מעורר תמיהות רבות בנוגע לסיבות האמתיות בגינן ישראל מסרבת לבחון בקשות של תושבי הרצועה. בהעדר הסדר מקביל ברצועת עזה להסדר הקיים בגדה המערבית להגשת בקשות להיתרים כמופרט לעיל, נפגעות אנושות זכויות יסוד של תושבי הרצועה, וביניהם העותרות.

המשיבים פוגעים באופן בלתי מידתי בזכויות העותרת וילדיה ונוהגים בחוסר סבירות, חוסר הגינות

ובשרירות לב

54. מחדלם של המשיבים לטפל בבקשת העותרת הוא שרירותי, בלתי אנושי ובלתי מידתי ופוגע באופן קשה ביותר בזכויותיה – הזכות לשוב הביתה, הזכות לחיי משפחה והזכות להורות - בטובת ילדיה וזכויותיהם. יוזכר, כי נוכח השליטה של ישראל על מעברי הגבול בין רצועת עזה לבין שטחה ושליטתה על תחומי חיים רבים של תושבי עזה, מחויבת היא מכוח המשפט הבינלאומי והישראלי לכבד ולהגן על אותן זכויות האדם המושפעות משליטתה- בראשן ובעיקרן הזכות לחופש התנועה של התושבים והזכויות שנגזרות ממימוש חופש התנועה, כגון במקרה דנן הזכות לחיי משפחה תקינים, הזכות לשוב הביתה ועוד. כאמור לעיל, בית המשפט העליון הכיר בכך שנוכח שליטתה של

ישראל על מעברי הגבול, והתלות שפיתחו תושבי עזה בישראל באספקטים רבים, היא מחויבת להבטיח את הצרכים ההומניטאריים של תושבי עזה (בג"ץ אלבסיוני לעיל).

55. במקרה דנן, העותרת תלויה בתיאום המשיבים על מנת לשוב לביתן. **מחדלם של המשיבים להסדיר את המנגנון שיאפשר לתושבי הרצועה לחזור לביתם מחו"ל הוא חמור ביותר והמקרה של העותרות הוא דוגמה להשלכות הקשות של מחדל זה. ברור שגם טרם גיבוש מנגנון, היה על המשיבים להיעתר לבקשת העותרת ולאפשר לה לאלתר, בכל דרך שהיא, לשוב לביתן.**

56. פגיעה זו בזכויות העותרת אסורה כאמור לפי המשפט הבינלאומי ההומניטארי- דיני כיבוש ודיני זכויות האדם- והיא גם כפופה לעקרונות מנהליים וחוקתיים של המשפט הישראלי. עליה לעמוד במבחני הסבירות והמידתיות, אך היא איננה עומדת בהם. פגיעה זו אינה נעשית לתכלית ראויה. אף אם יוכח על ידי המשיבים כי ישנה תכלית כלשהי לפגיעה, הרי שהפגיעה הטמונה בכך לזכויות העותרת עולה על המידה הדרושה לשם הגשמתה של תכלית זו.

57. מחדלם של המשיבים והיאחזותם בטעמים של פרוצדורה פוגעת קשות לא רק בעותרת וילדיה אלא בכל תושבי רצועת עזה. על רקע הפסקת התיאום, מבקשי ההיתרים מרצועת עזה, ביניהם חולים קשים, מוצאים עצמם מחזרים על הפתחים, פונים לארגונים לא ממשלתיים ולארגונים בין-לאומיים ללא כתובת ברורה להגשת הבקשה. ברוב המוחלט של המקרים, למעט במקרים רפואיים **מסכני חיים**, הפונים לא מקבלים את ההיתר הדרוש להם. הכל בשל סירוב המת"ק לטפל בבקשות בשל העובדה שלא הועברה בקשה מהוועדה האזרחית. מדובר בבקשות להיתרים אשר עומדות בקריטריונים המצומצמים ממילא שנקבעו על ידי ישראל. הסיבה בעטיה מדינת ישראל לא מנפיקה את ההיתרים אינה מהותית, אלא פרוצדורלית: כשל בירוקרטי והעדר חלופה ראויה למנגנון התיאום. כמפורט לעיל, סיבה זו אינה יכולה להצדיק את הפגיעה החמורה בזכויותיהם הבסיסיות של תושבי עזה, והעותרת בתוכם. התנהלות זו הינה התנהלות בלתי סבירה באופן קיצוני ולוקה בשרירות לב.

58. המשיבים מפרים גם את חובת ההגינות, אבן פינה בדיני המינהל הציבורי הנובעת מכך שהשלטון והיחיד אינם שווי-כוחות ואינם שווי-מעמד. השלטון מחזיק כוח ועצמה וחובת ההגינות נועדה לשמש בלם לכוח ורסן לעצמה. פערי הכוחות בעניינו עצומים: העותרת נמצאת בירדן תקופה ארוכה ומשוועת לשוב לילדיה שנותרו ללא הורה מטפל ותלויה לחלוטין בהחלטת המשיבים. למשיבים הכח והסמכות לאפשר לה לחזור לביתה ולילדיה אך הם מתמהמהים ובפועל מסרבים לבקשה.

59. חובת ההגינות מחייבת את הרשות לטפל באופן רציני ואחראי בפנייתם של תושבים כדוגמת העותרת, לא לגרור רגליים במתן מענה או לתת תשובה גנרית ולהיצמד לתואנות פרוצדורליות המונעת בצורה גורפת את בחינת הבקשות. זו בנסיבות האמורות מדובר בהתנהלות בלתי הוגנת.

60. המשיבים נמנעים מלבחון את בקשת העותרת והם נמנעים במכוון מלסייע לה כחלק מחובתם ושליטתם על המעברים. ביכולתם של המשיבים לאפשר לעותרת לשוב לביתה לאלתר, גם ללא גיבוש של מנגנון לחזרת תושבי עזה מחו"ל, בהינתן נסיבות המקרה. במקום זאת, הם אינם נותנים מענה ונשענים, על פי הניסיון, על טענות פרוצדורליות.

המשיבים פוגעים פגיעה קשה בעקרון טובת הילד

61. בהתאם לעקרון טובת הילד יש להבטיח שבכל החלטה ישקלו קודם כל טובת הילד ולאחר מכן אינטרסים אחרים. בפסיקה הודגש כי כאשר דנים בטובתו של הילד יש לתת משקל מכריע ודומיננטי לשיקול זה (דנ"א 6211/13 **היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית** (23.12.2013)).

62. החובה לשקול את טובת הילד קודם לקבלת כל החלטה הנוגעת אליו מעוגנת היא ביותר מהוראת חוק אחת (ר' למשל: חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב - 1962; חוק אימוץ ילדים, התשמ"א - 1981). החובה לשקול השפעת כל דבר חקיקה על זכויות הילד בטרם אישורו של החוק אף היא מעוגנת בחוק. על-פי חוק לציון מידע בדבר השפעת חקיקה על זכויות הילד, התשס"ב - 2002, כל חברי הכנסת והממשלה חייבים במהלך הכנת כל הצעת חוק לקריאה ראשונה, לבחון את השפעתה של אותה הצעת החוק על זכויותיהם של הילדים.

63. על פי סעיף 3 לאמנת האו"ם בדבר זכויות הילד, עקרון טובת הילד חייב להיות השיקול הראשון שעומד בפני כל גוף ציבורי ופרטי העומד לקבל החלטה הנוגעת לילדים כדלקמן ועל פי סעיף 9 לאמנה זו על המדינות החברות להבטיח כי ילד לא יופרד מהוריו בניגוד לרצונם.

64. בעניין הנדון, על המשיבים לשקול את הפגיעה הקשה בילדי העותרת שנתרו ללא הורה מטפל ומטופלים בידי סבתם הקשישה ובידי אחותם בת ה-14 שאינה יכולה להתחיל את לימודיה בשל המטלה הקשה שהוטלה עליה. בהתמהמותם באישור בקשת העותרת, קטעו השיבים את ילדותה של בת העותרת והפכו ילדה בת ה-14 לאם עבור אחיה ולמטפלת עבור סבתה. במצב כזה העובדה כי המשיבים לא עושים כל מאמץ לאפשר את חזרת האם לילדיה במהירות האפשרית היא עוול המרוקן מתוכן את עקרון טובת הילד.

הפרת החובה להפעיל שיקול דעת

65. על כל רשות מינהלית מוטלת החובה להפעיל שיקול דעת גם כאשר היא פועלת בהתאם להנחיות ולנהלים שקבעה לעצמה. בכל בקשה המובאת בפניה, על הרשות לבחון אם נסיבות המקרה אינן מחייבות סטייה מהנוהל שגיבשה (יצחק זמיר, **הסמכות המנהלית**). הלכה היא שאסור לרשות המינהלית לדחות בקשה המונחת לפניה רק בהסתמך על אותן הנחיות פנימיות שקבעה לעצמה:

... הלכה שנתקבלה ומסורה היא: רשות אשר קנתה שיקול דעת אסור לה לדחות בקשה המונחת לפניה אך בהסתמכה על הנחיות פנימיות שקבעה לעצמה, ושומה עליה לבדוק כל בקשה ובקשה לגופה, תוך שהיא בוחנת אותה לאור אותן הנחיות... הלכה זו מקובלת מכבר, ובית המשפט לא נלאה מהזכירה שוב ושוב... והנה, כדי שרשות תוכל למלא חובתה זו כראוי, חייבת

היא לאפשר לנאשם בכוח להעלות עניינו לפניו" (בבג"ץ 5537/91 **אפרתי נ' אוסטפלד**, פ"ד מו(3), 501, פס' 24 לפס"ד)

66. הלכה זו יפה שבעתיים כאשר מדובר **בבקשות הומנטריות שבבסיסן זכויות חוקתיות ועקרונות יסוד**. בפרשת **עדאלה** קבע בפסק דינו הנשיא ברק (כתוארו אז), כי פגיעה בזכות יסוד תהיה חשודה בחוסר מידתיות אם היא נעשית על בסיס גורף ולא על בסיס של בחינה אינדיבידואלית:

הצורך לנקוט באמצעי שפגיעתו פחותה, מונע לעתים קרובות את השימוש בהסדר גורף (flat ban). הטעם לכך הוא שברבים מהמקרים השימוש באמת מידה פרטנית-אינדיבידואלית משיג את התכלית הראויה תוך שימוש באמצעי שפגיעתו בזכות האדם פחותה. עקרון זה מקובל בפסיקתו של בית המשפט העליון (ראו פרשת בן-עטיה, עמ' 15; פרשת סטמקה, עמ' 779). באחת הפרשות ... ציינתי כי: המעביד יתקשה לקיים את 'מבחן הפגיעה הקטנה יותר', אם אין לו נימוקים כבדי משקל, שיש בהם כדי לשכנע כי מבחן אינדיבידואלי ימנע הגשמתה של המטרה הראויה אותה הוא מבקש להגשים (בג"ץ 6778/97 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לבטחון פנים, פ"ד נח(2), 358, עמ' 367).

67. במקרים מסוימים פסל בית המשפט מדיניות או החלטה של רשות מינהלית, שהייתה גורפת ומנעה בחינה פרטנית של כל מקרה ומקרה. כך בבג"ץ 6778/97 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' השר לבטחון פנים**, פ"ד נח(2), 358, 367 (2004); בבג"ץ 5627/02 **סייף נ' לשכת העיתונות הממשלתית**, פ"ד נח(5) 70 (2004) (להלן: **עניין סייף**) ועוד.

68. בעניין סייף קבע בית המשפט כי הסירוב לתת תעודות עיתונאי לכלל התושבים הפלסטינים, מבלי לבחון את בקשותיהם באופן פרטני, חורג מעקרונות הסבירות והמידתיות שהמדינה חבה בהם. יפים לעניינו, בשינויים המתחייבים, הדברים שנאמרו שם:

הסירוב הטוטלי להעניק תעודות עיתונאי לפלסטינים תושבי האזור... מלמד כי מלאכת האיזון בין שיקולי הביטוי והמידע לשיקולי הביטחון לא נעשתה כלל, ועל-כל-פנים האיזון שנעשה אינו כדן... **סירוב ללא כל בדיקה אינדיבידואלית** להעניק תעודת עיתונאי בשל מסוכנות אינהרנטית של כל העיתונאים הפלסטינים תושבי האזור – לרבות אלה הזכאים להיכנס לישראל ולעבוד בה – **הוא האמצעי הפוגעני ביותר האפשרי**. אמצעי זה פוגע בצורה חזקה באינטרס לעיתונות חופשית, פגיעה שהיה ניתן למונעה על-ידי בדיקות ביטחוניות אינדיבידואליות" (סעיף 7 לפסק הדין, הדגשות של הח"מ).

69. כמפורט לעיל, בעניינה של העותרת נמנעים המשיבים לתת לה מענה נקודתי ודחוף וזאת על רקע מחדלם והתמהמהותם במתן מענה כולל לבעיה הרחבה יותר של תושבי עזה המבקשים לשוב לביתם מחו"ל. המשיבים מסתמכים בוודאי על המדיניות הכללית, ולא בוחנים את עניינה הפרטני של העותרת.

70. נוכח כל האמור לעיל, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבים להתיר ולאפשר באופן מיידי את חזרת העותרת לביה ברצועת עזה

71. לאור התנהלות המשיבים שתוארה לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד גם לחייב את המשיבים בהוצאות העותרות, לרבות אגרת בית משפט ושכ"ט עו"ד כדין.

72. הדברים האמורים בעתירה זו הובאו לידיעת העותרת והיא מאשרת את נכונותם בכל הנוגע לפרטים הנוגעים לה. העותרת אינה נמצאת בישראל ולכן לא ניתן להחתימה על תצהיר בשיחת ועידה מתועדת. בשל הקושי האובייקטיבי המתעורר בעניין החתמה על תצהיר בנסיבות הקיימות, ובשל דחיפות העתירה, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את העתירה בצירוף ייפוי הכוח שנחתמו ונשלחו בפקס.

26.8.2020

מוריה פרידמן שריר

סיגי בן ארי

ב"כ העותרות